

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618204682
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6618204682.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jána Auxta, v spore žalobcov: 1/ B. E., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom L. L. S. XXX, XXX XX L. X. S., štátny občan SR, 2/ R. Z., rodená L., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L. I. S. XXX, XXX XX L. XX, S., štátna občianka SR, 3/ J. L., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. J. A. Q. XXXX/XX, XXX XX K., štátna občianka SR, 4/ T. Z., rodená L., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX K., štátna občianka SR, 5/ V. L., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX K., štátny občan SR, všetci zastúpení Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s.r.o. so sídlom M. Rázusa 23, 984 01 Lučenec, IČO: 47 250 640, proti žalovanému: J. P., neznámy vlastník, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom: Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie, že vec patrí do dedičstva, o odvolaní žalobcov 1/ až 5/ proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/55/2018-539 zo dňa 16. 08. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/55/2018-539 zo dňa 16. 08. 2021 vo výroku II. p o t v r d z u j e.

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie rozhodujúc o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelke S. E., určil, že EKN parcela číslo XXX/X o výmere 354 m², záhrada zapísaná na Liste vlastníctva číslo XXXX pre katastrálne územie a obec L. T. S. na mene vlastníka J. P. patrí do dedičstva po poručiťelke S. E., rodenej P., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX, naposledy bytom L. S. S. XXX, dedičské konanie prejednané pod spisovou značkou D 921/99 zo dňa 13.10.1999, v celosti (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom sa náhrada trov konania nepriznáva (výrok II.). Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vo veci samej dospel k názoru, že žaloba žalobcov, ktorou sa domáhal určenia, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťelke A. T., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX, je dôvodná. Čo sa týka trov konania, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že v súdnej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania. Poukázal na to, že žalobcovia boli síce v konaní úspešní v celosti, súd im však náhradu trov konania nepriznal, pretože vychádzal zo špecifického postavenia žalovaného, keď vlastne žalovaným je osoba, ktorá je registrovaným pozemnoknižným vlastníkom, o ktorom je zrejme, že táto osoba, tak ako je zapísaná v príslušných registroch, je osobou nežijúcou, avšak zastúpenou Slovenským pozemkovým fondom v zmysle zákona, ktorého postavenie nie je klasickým postavením strany sporu a súd sa preto domnieva, že ako osobu zástupcu žalovaného nie je možné tento subjekt na náhradu trov konania priamo zaviazat'.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku II. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podali odvolanie žalobcovia, keď namietali, že súd prvej inštancie nepriznal náhradu trov konania, hoci mali plný úspech v spore, pričom ako odvolací dôvod uviedli nesprávne správne posúdenie veci poukazujúc na ust. § 365 ods. 1 písm. h/ Civilného sporového poriadku. S poukazom na to, že aplikáciu ust. § 257 CSP je možné použiť iba výnimočne. V prípade inštitútu vlastníka, ktorý nie je známy, a za ktorého koná pred súdom Slovenský pozemkový fond, sa jedná o zákonnú fikciu predpokladu existencie sporovej strany, za ktorú potom koná pred súdom Slovenský pozemkový fond ako uvádza § 34 odsek 2 zákona číslo 330/1991 Zb., alebo ktorého v konaní pred súdom zastupuje ako uvádza § 16 odsek 2 zákona číslo 180/1995 Z. z. Kategória neznámych vlastníkov vznikla na základe ich zápisu do evidencie katastra nehnuteľností postupom podľa zákona číslo 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, a ako takí sú potom pasívne vecne legitimovanými osobami v konaniach o určenie vlastníckeho práva. Akékoľvek zvýhodňovanie sporovej strany, len s ohľadom na jej špecifické postavenie dané zákonom, je nerovnakým zaobchádzaním so sporovými stranami. Neznámy vlastník ako sporová strana, ktorá je zastúpená SPF podľa § 16 odsek 2 zákona číslo 180/1995 Z. z., nie je reálne zastúpenou stranou, v tom zmysle, ako zástupcu definuje § 89, 90 a 91 CSP, ktoré počítajú s tým, že zastúpená osoba je v určitom kontakte so zástupcom a teda zástupca pozná vôľu zastúpenej osoby a háji jej záujmy tak, že si je vedomý toho, že v prípade, ak nepostupuje spôsobom vedúcim k procesnému úspechu zastúpenej strany, táto bude znášať povinnosť náhrady trov konania úspešnej sporovej strane. Slovenský pozemkový fond pri zastupovaní koná samostatne, nepozná konkrétnu vôľu zastúpenej osoby, ale vykonáva povinnosti zverené mu zákonom a v jeho medziach. Ako štátny orgán je povinný posúdiť svoje kroky, aj s ohľadom na ich právne následky, práva a povinnosti, ktoré mu z toho vzniknú. Slovenský pozemkový fond nemôže ignorovať právo ako také, nemôže ignorovať právne argumenty protistrany, s odvolaním sa na to, že koná vo verejnom záujme, pretože verejným záujmom je aj záujem na spravodlivom súdnom procese. V rámci analýzy postavenia SPF konajúceho ako zástupca neznámych vlastníkov vo svetle ústavného článku 20 a 47 odsek 3, nemožno opomenúť ustanovenie § 462 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, pripadne štátu. V prípade neznámych vlastníkov sa v mnohých prípadoch jedná s najväčšou pravdepodobnosťou o osoby nežijúce, u ktorých, vzhľadom na ich neznámu identitu, je možné pripustiť ako logický záver, že ich vlastníctvo s vysokou mierou pravdepodobnosti pripadne štátu ako odúmrt'. Z tohto pohľadu potom procesná aktivita Slovenského pozemkového fondu, ktorú vyvíja, je aktivita sporovej strany, ktorá koná vo vlastnom záujme a z výsledku konania môže mať vlastný, a to aj majetkový, prospech, a preto je spravodlivé, aby niesla aj riziko prehry v súdnom spore. Osobitný status sporovej strany, paušálne priznaný súdmi bez zohľadnenia konkrétnych okolností prípadu, spočívajúci len v existencii zákona definujúceho postavenie sporovej strany, ako status špeciálneho postavenia, spojený s privilegiom, že sporová strana, ktorá stojí oproti nemu „automaticky“ nemôže počítať s tým, že v prípade úspechu jej bude priznaná náhrada trov konania, je v rozpore s Ústavou SR. Navrhli, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku II. tak, že žalobcom prizná náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %, a súčasne prizná žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Protistrana sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), v dôsledku odvolania podaného žalobcami vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Na základe podaného odvolania žalobcami voči rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku II., ktorým rozhodoval o trovách konania, pričom rozhodol tak, že žalobcom náhradu trov konania nepriznal, odvolací súd viazaný rozsahom podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodmi podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti trov konania dospel k záveru,

že súd prvej inštancie vo veci vykonal správne právne posúdenie, keď o trovách rozhodoval pri aplikácii ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP a aplikácii ust. § 257 CSP, pričom podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nedopustil nesprávneho právneho posúdenia. Odvolací súd považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne. Odvolací súd uvádza, že aplikácia ust. § 257 CSP do úvahy prichádza v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že vo veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. V prípade aplikácii ust. § 257 CSP súdom, musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí odôvodniť, pričom výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom strán sporu, ale rovnako je potrebné prihliadať aj k okolnostiam, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde, pričom dôležitým je aj správanie strán sporu, pred a po podaní žaloby. Berúc do úvahy hore uvedené okolnosti v prípade, ak súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení týchto kritérií priznanie trov konania by sa javilo ako neprimerane tvrdé, je dôvodné, aby súd aplikoval ustanovenie o trovách konania podľa § 257 CSP. Aj podľa názoru odvolacieho súdu okolnosti súdnej veci sú relevantným dôvodom na to, aby žalobcom, hoci úspešnej strane sporu, nebola priznaná náhrada trov konania z dôvodu, že v súdnej veci existujú výnimočné okolnosti hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 CSP. V prípade žalovaného ide o „neznámeho vlastníka“, ktorého podľa ust. § 6 zákona č. 360/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozem. vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách zastupuje Slovenský pozemkový fond (ďalej „SPF“). Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o trovách konania zohľadnil špecifickosť tohto sporu a správne vyhodnotil existenciu dôvodov na aplikáciu citovaného ust. § 257 CSP, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a odvolanie žalobcov odvolací súd nepovažuje za dôvodné. Navyše odvolací súd poukazuje na to, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej (viď predovšetkým bod 58 a 64 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) nepochybne vyplýva pochybenie právnych predchodcov strán sporu pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ktorej obsahom bolo nesprávne uvedenie parcelného čísla nehnuteľnosti, ktorá mala byť predmetom uzavretej kúpnej zmluvy, ako aj následne nekonanie právnych predchodcov žalobcov, tak ako to vyplýva aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, ktorú skutočnosť je tiež potrebné pričítať na ľarchu obidvom stranám sporu, preto s prihliadnutím aj na skutkové okolnosti predmetu sporu by bolo nespravodlivé, aby žalovaný bol zaviazaný na trovy konania. Odvolací súd preskúmaním veci teda dospel k záveru berúc do úvahy jednak právnu argumentáciu súdu prvej inštancie, ako aj vyššie uvedené skutkové okolnosti daného prípadu, že v súdnej veci skutočne existujú dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP, keď existujú okolnosti, pre ktoré nemožno aj hoc úspešnej strane sporu priznať náhradu trov konania. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní poukazujú na iné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, konkrétne konanie vo veci 15Co/27/2020, odvolací súd oboznámiac sa s odôvodnením tohto rozhodnutia konštatuje, že odvolací súd sa v tomto rozhodnutí žiadnym spôsobom nezaoberal existenciou, resp. neexistenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP, čo nepochybne vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia. Odvolací súd preto postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP odvolaním napadnutý rozsudok vo výroku II. ako vecne správny potvrdil.

8. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol pri aplikácii ust. § 262 ods. 1 § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Hoci žalovaný bol v odvolacom úspešnou stranou sporu a pri aplikácii § 255 ods. 1 CSP by žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalovanému žiadne trovy konania v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli, odvolací súd preto rozhodol, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).